

Een Spakenburger visser verdronken op een Urker botter

Het verhaal van Frank Koelewijn

Veel inwoners van Bunschoten-Spakenburg hebben ongetwijfeld wel eens het dorp Urk bezocht. De gemeente Urk, het voormalige eiland, heeft ongeveer net zoveel inwoners als Bunschoten en is in oppervlakte ongeveer 3 keer zo klein (11,54 km²). Historische banden zijn er ook door de visserij. Urk is nog steeds een vissersdorp met tegenwoordig ongeveer 70 schepen die vissen op de Noordzee en 5 schepen die vissen op het IJsselmeer.

Monument

De haven van Urk met de helling.

Het vrouwtje van Urk.

Dwaalt men in Urk vanaf de visafslag af langs de haven en de scheepswerf richting vuurtoren, dan komt men na de vuurtoren uit bij het monument voor de omgekomen vissers. Het monument is een vissersvrouw die uitkijkt over de zee, wat symboliseert “keert mijn man weer terug?”. Op de muren rondom vinden we zwart granieten platen met namen en leeftijd van mannen die tijdens hun werk op zee omgekomen zijn. Bijna allemaal vissers. Vaak vijf of zes namen van opvarenden van dezelfde kotter.

Opvallend is vooral dat in het verleden kinderen al op zeer jonge leeftijd meegingen naar zee. Een jaar dat er uitspringt wat hoeveelheid slachtoffers betreft is 1883. In dat jaar zijn in de nacht van 5 op 6 maart 28 Urker vissers verdronken. Totaal zijn er in dat stormachtige jaar 36 mannen omgekomen.

In dezelfde zware storm van 5 op 6 maart 1883 is vooral het Friese dorp Moddergat zwaar getroffen. Van de 22 blazers en aken die

Frank

vanuit het dorp visten zijn er toen 17 vergaan, waarbij 83 vissers omgekomen zijn.

Lopend langs de platen met echt Urker namen zoals Romkes, Post, Foppen en Ras valt in de hoek de naam Frank Koelewijn op. Een echt Spakenburger naam, en Frank was inderdaad een echte Spakenburger. Hij woonde op de Nieuwe Schans, was getrouwd met Hendrikje Heinen en ze hadden vijf kinderen. Frank viste met zijn broer Bort Koelewijn op het IJsselmeer met de BU 114.

De visserij op het IJsselmeer liep in die jaren al snel terug. In 1932 was op 28 mei het laatste gat in de Afsluitdijk gedicht en de aanleg van de polders in de voormalige Zuiderzee was reeds begonnen. Dus de IJsselmeervisserij had weinig toekomst. In 1920 waren er nog ruim 400 vissers in Spakenburg, na de oorlog waren dat er nog 260 en in 1958 nog een kleine 100. En nu vist alleen de PU3 nog vanuit Spakenburg.

Frank werkte in 1966 tijdelijk bij de vleeswarenfabriek Van Halteren in de Kerkstraat, in de volksmond “de worstfabriek” waar ondergetekende (Willem Meester) wat vakantiewerk deed en die

1954			
JAN v.d. BERG	37 J.	UK	60
1960			
WILLEM HOEKSTRA	29 J.	UK	33
FOKKE HOEKSTRA	25 J.	UK	33
1966			
HENDRIK RAS	33 J.	UK	58
JACOB RAS	31 J.	UK	58
WILLEM FOPPEN	43 J.	UK	58
KLAAS FOPPEN	21 J.	UK	58
JAN DE GROOT	23 J.	UK	58
JACOB POST	52 J.	UK	53
FRANK KOELEWIJN	33 J.	UK	106

De herdenkingsplaat met de naam Frank Koelewijn, 33 jaar.

De Razende Bol, een zandplaat “tussen” het vaste land (onder) en Texel (boven).